

**Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Юридичний факультет**

Кафедра кримінального права, кримінології, цивільного та господарського права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан юридичного факультету

С.В. Матвеев

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**
(назва навчальної дисципліни)

підготовки перший (бакалаврський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 08 «Право»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 08 «Право»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Право»
(найменування освітньої програми)

тип дисципліни дисципліна професійної підготовки

2020 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

_____ І.В.Шаповалова
(підпис) (прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою кримінального права,
кримінології, цивільного та господарського
права № 1
від «28»серпня 2020 року

Завідувач кафедри

_____ І.В.Шаповалова

Розробники: Полішко Наталія Леонідівна, ст. викладач

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: вибіркова навчальна дисципліна

Передумови вивчення навчальної дисципліни: Вивчення дисципліни повинне базуватись на знаннях, отриманих здобувачами вищої освіти під час опанування ними фундаментальних положень таких навчальних дисциплін як Фінансове право, Господарське процесуальне право, Міжнародне приватне право, Складання процесуальних документів та ін.

Предметом **вивчення навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення»** є право соціального забезпечення у всіх своїх виявах: як галузь права, як система законодавства та як наука.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин 5 кредити ECTS.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Право соціального забезпечення» є формування у студентів певного рівня знань з правових та організаційних питань соціального забезпечення, а саме: поняття соціального забезпечення, органи, які здійснюють соціальне забезпечення, правовідносини у сфері соціального забезпечення, поняття та умови трудової пенсії та пенсії по інвалідності у зв'язку із втратою годувальника, правове забезпечення пенсії за вислугою років, державні соціальні допомоги непрацездатним громадянам, формування фондів, відносини з приводу надання соціальних пільг чи соціального обслуговування.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Право соціального забезпечення» є: – дисципліни є вивчення студентами основних категорій, принципів та інститутів права соціального забезпечення; – напрямків правового регулювання відносин у сфері соціального захисту; – ознайомлення із системою чинного законодавства про соціальне забезпечення та набуття навичок роботи з нормативними актами; – з'ясування підстав та умов виникнення, зміни та припинення соціальнозабезпечувальних правовідносин; – вміння вирішувати практичні ситуації у сфері соціального забезпечення

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Право соціального забезпечення» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей:**

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК3.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК7.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК7.	Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК8.	Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
СК9.	Знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів.

СК10.	Знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання.
СК13.	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Програмні результати навчання (ПР)

ПР4.	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
ПР9.	Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
ПР13.	Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.
ПР15.	Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
ПР19.	Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.
ПР21.	Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.
ПР22.	Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

4. Структура навчальної дисципліни

№ пп	Найменування тем курсу	Кількість годин									
		Денна форма					Заочна форма				
		Всього	Лекції	Семінари	СРС	ІКР	Всього	Лекції	Семінари	СРС	ІКР
Змістовий модуль 1											
1	Тема 1. Поняття, предмет, метод і система права соціального забезпечення	10	4	2	4	0	10	2	2	6	0
2	Тема 2. Джерела та принципи права соціального забезпечення. Державні органи у сфері соціального	10	4	2	4	0	10	0	0	10	0
3	Тема 3. Правовідносини у сфері соціального забезпечення	10	3	0	7	0	10	0	0	10	0
4	Тема 4. Соціальні ризики у праві соціального забезпечення.	10	4	2	4	0	10	2	0	8	0
5	Тема 5. Організація загальнообов'язкового державного соціального страхування	10	4	2	4	0	10	3	0	7	0
6	Тема 6. Правове забезпечення пенсій за вислугу років	10	3	0	7	0	10	0		10	0
7	Тема 7: Пенсії по інвалідності і в разі втрати годувальника	15	4	2	9	0	15	0	0	15	0
Разом за модуль 1		75	26	10	39	0	75	7	2	66	0
Змістовий модуль 2.											

8	Тема 8: Призначення та виплата пенсій	14	4	1	9	0	14	2	2	10	0
9	Тема 9: Допомоги і інші соціальні послуги по соціальному страхуванню	14	4	1	9	0	14	2	0	12	0
10	Тема 10: Пільги в системі соціального забезпечення	10	6	2	2	0	10	0	0	10	0
11	Тема 11: Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності	11	4	2	5	0	11	0	0	11	0
12	Тема 12. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності	12	4	2	6	0	12	1	0	11	0
13	Тема 13. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття	14	4	2	8	0	14	2	0	12	0
Разом за модуль 2		75	26	10	39	0	75	7	2	66	0
Усього годин		150	52	20	78	0	150	14	4	132	0
Форма підсумкового контролю: диференційований залік											

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1

Тема 1. Поняття, предмет, метод і система права соціального забезпечення Соціальне забезпечення: поняття, функції. Співвідношення понять «соціальний захист» і «соціальне забезпечення» та їх законодавче закріплення. Предмет права соціального забезпечення – комплекс спільних відносин, що існують у сфері соціального забезпечення. Соціально-забезпечувальні відносини – основа предмету права соціального забезпечення. Відносини, які покликані забезпечити існування соціально-забезпечувальних відносин як складова предмету права соціального забезпечення. Соціально-страхові відносини як елемент предмету права соціального забезпечення. Процедурні відносини як елемент предмету права соціального забезпечення. Поняття та особливості методу права соціального забезпечення. Система права соціального забезпечення: поняття та загальна характеристика. Загальна частина права соціального забезпечення. Спеціальна частина права соціального забезпечення. Система науки права соціального забезпечення та система курсу права соціального забезпечення. Місце права соціального забезпечення у системі права України.

Тема 2. Джерела та принципи права соціального забезпечення. Державні органи у сфері соціального забезпечення Поняття, зміст, особливості джерел права соціального забезпечення та їх класифікація. Історія національного законодавства про соціальне забезпечення. Роль Конституції України як джерела права соціального забезпечення. Міжнародно-правові акти як джерела права соціального забезпечення. Єдність і диференціація джерел права соціального забезпечення. Основні закони у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування, що є формами права соціального забезпечення. Акти локального характеру і соціального партнерства як джерела права соціального забезпечення. Ознаки нормативно-правових актів як джерел права соціального забезпечення. Зміст права на соціальне забезпечення у Загальній декларації прав людини. Система органів та їх функції в сфері соціального забезпечення. Фонди соціального страхування та їх органи. Поняття та види принципів соціального забезпечення. Загальні та спеціальні (галузеві) принципи. Загальні принципи:

обов'язковість державного-соціального страхування найманих працівників; стабільність соціального забезпечення; всебічність стимулювання поліпшення демографічного стану; економічна обґрунтованість соціальних нормативів; здійснення забезпечення на рівні не нижче встановлених у державі стандартів.

Тема 3. Правовідносини у сфері соціального забезпечення Поняття та види правовідносин соціального забезпечення. Загальна характеристика суб'єктів правовідносин соціального забезпечення. Громадяни як суб'єкти соціально-забезпечувальних правовідносин: загальні; спеціальні. Суб'єкти, які забезпечують реалізацію права на соціальне забезпечення: державні органи; соціальні фонди; інші державні організації, підприємства та установи. Об'єкти соціально-забезпечувальних правовідносин: пенсії; соціальні допомоги; соціальне обслуговування; соціальні пільги. Зміст соціально-забезпечувальних правовідносин. Юридичні факти, які зумовлюють виникнення, зміну чи припинення соціально-забезпечувальних правовідносин. Стаж як юридичний факт у системі соціально-забезпечувальних правовідносин: поняття, ознаки, види та порядок обчислення. Процедурні правовідносини: поняття, суб'єкти, об'єкти, зміст. Соціально-страхові правовідносини: загальна характеристика.

Тема 4. Соціальні ризики у праві соціального забезпечення. Поняття соціальних ризиків як підстави виникнення в особи права на соціальне забезпечення. Загальні ознаки та види соціальних ризиків. Страхові та не страхові ризики. Непрацевдатність, види непрацевдатності. Юридичні факти, що зумовлюють постійну працевдатність. Загальний та спеціальний пенсійний вік. Тимчасова непрацевдатність: поняття й порядок її підтвердження. Загальне захворювання як одна з причин інвалідності. Втрата годувальника як підстава виникнення в особи (сім'ї) права на пенсію чи щомісячні страхові виплати. Безробіття як соціальний ризик. Поняття безробіття Малозабезпеченість як соціальний ризик. Поняття „малозабезпеченість”. Втрата працевдатності внаслідок Чорнобильської та інших технічних катастроф як публічні соціальні ризики.

Тема 5. Організація загальнообов'язкового державного соціального страхування. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування – основний вид соціального страхування в Україні. Його принципи, завдання, призначення. Суб'єкти. Застраховані особи. Страхувальники, Страховики. Страхові внески, їх призначення. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування. Трирівнева система пенсійного страхування. Пенсійне страхування. Накопичувальна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Застраховані особи. Пенсійний фонд. Його правове становище. Недержавний пенсійний фонд. Страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працевдатності та витратами, зумовленими народженням та похованням. Застраховані особи. Страхувальники. Страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працевдатності. Соціальна потреба в запровадженні страхування від нещасного випадку. Нещасний випадок або професійне захворювання як страхові випадки. Страхові виплати в разі ушкодження здоров'я або смерті потерпілого. Страхування на випадок безробіття. Соціальне страхування на випадок безробіття як вид загальнообов'язкового соціального страхування. Застраховані особи. Соціальні допомоги. Недержавне соціальне страхування. Добровільне та обов'язкове страхування. Договір (контракт) як підстава виникнення добровільного страхування.

Тема 6. Правове забезпечення пенсій за вислугу років Поняття і підстави призначення пенсії за вислугу років. Суб'єкти пенсій за вислугу років. Специфіка правового забезпечення окремих громадян пенсіями за вислугу років. Умови при яких виникає право на пенсію за вислугу років. Особливості призначення пенсії за вислугу років працівникам освіти і охорони здоров'я. Пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького та рядового складу органів внутрішніх справ. Пенсії за вислугу років державним службовцям, суддям, працівникам прокуратури та митних органів, науковим працівникам, журналістам. Пенсії за вислугу років працівникам авіації та льотно-випробувального складу. Пенсії за вислугу років іншим категоріям спеціалістів окремих галузей економіки України. Пенсії науково педагогічні працівники, які не мають наукового ступеня або вченого звання. Природа пенсії за вислугу років.

Тема 7. Пенсії по інвалідності і в разі втрати годувальника Поняття, види і умови призначення пенсії по інвалідності в солідарній системі. Особливості пенсійного забезпечення по інвалідності окремих категорій громадян (військовослужбовцям, працівникам органів внутрішніх справ,

інвалідам війни, потерпілим від аварії на ЧАЕС і т.д.). Поняття та призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника. Соціальні ризики: поняття, основні ознаки та їх класифікація. Особливість призначення та виплата пенсій по інвалідності внаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Органи, що мають повноваження визначати ступінь втрати працездатності і встановлювати групи інвалідності. Пенсії, які виплачуються інвалідам війни, їх мінімальний розмір у відповідності до групи інвалідності. Стаж роботи, який дає право на пенсію по інвалідності. Строк виплати пенсії при зміні групи інвалідності або відновленні працездатності. Умови, за яких призначається пенсія по інвалідності військовослужбовцям та особам начальницького і рядового складу органам внутрішніх справ. Суб'єкти пенсій при втраті годувальника. Розмір пенсії в разі втрати годувальника.

Змістовний модуль 2

Тема 8. Призначення та виплата пенсій Порядок звернення за призначенням (перерахунком) пенсії. Порядок та строки призначення пенсій. Індикація та перерахунок пенсії. Документи, що необхідні для призначення пенсії за віком, по інвалідності, у зв'язку з втратою годувальника, за вислугу років. Документи, що необхідні при призначенні до пенсій надбавок, допомог, додаткової пенсії, компенсації та підвищень. Приймання, оформлення і строки розгляду документів про призначення пенсій. Строки призначення і перерахунку пенсій. Порядок виплати пенсій. Виплата пенсій за минулий час. Виплата недоотриманої пенсії у зв'язку зі смертю пенсіонера. Виплата пенсії у разі виїзду пенсіонера за кордон. Пенсійні виплати за рахунок коштів Накопичувального фонду.

Тема 9. Допомоги і інші соціальні послуги по соціальному страхуванню Поняття і види страхових допомог, їх правові ознаки. Система страхових допомог в Україні: її характеристика. Особливості допомоги при нещасних випадках та професійних захворюваннях, пов'язаних з виробничою діяльністю. Допомоги у зв'язку з безробіттям. Допомоги, зумовлені народженням дитини. Порядок призначення і виплати страхових допомог. Поняття і види послуг по соцстрахуванню. Соціальні послуги, що надаються за рахунок коштів соціальних страхових фондів, правове регулювання, порядок та умови надання. Страхові виплати у зв'язку з нещасним випадком і професійним захворюванням. Страхова допомога на поховання.

Тема 10. Пільги в системі соціального забезпечення Поняття, ознаки та види соціальних пільг. Пільги за професійним та соціальним статусом особи. Соціальні пільги інвалідам, ветеранам праці та особам похилого віку.

Тема 11. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності Поняття та загальна характеристика загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності. Суб'єкти та об'єкти страхування від нещасного випадку та професійного захворювання. Страховий ризик і страховий випадок у загальнообов'язковому державному соціальному страхуванні від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Відшкодування шкоди, заподіяної застрахованому ушкодженням його здоров'я.

Тема 12. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності Поняття та загальна характеристика загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням. Суб'єкти та об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг.

Тема 13. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття Поняття та загальна характеристика соціального страхування на випадок безробіття. Поняття безробітного та його правовий статус. Види матеріального забезпечення на випадок безробіття. Допомога по частковому безробіттю.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Поняття, предмет, метод і система права соціального забезпечення	4	2
2	Тема 2. Джерела та принципи права соціального забезпечення. Державні органи у сфері соціального	4	0
3	Тема 3. Правовідносини у сфері соціального забезпечення	3	0
4	Тема 4. Соціальні ризики у праві соціального забезпечення.	4	2
5	Тема 5. Організація загальнообов'язкового державного соціального страхування	4	3
6	Тема 6. Правове забезпечення пенсій за вислугу років	3	0
7	Тема 7: Пенсії по інвалідності і в разі втрати годувальника	4	0
8	Тема 8: Призначення та виплата пенсій	2	2
9	Тема 9: Допомоги і інші соціальні послуги по соціальному страхуванню	0	2
10	Тема 10: Пільги в системі соціального забезпечення	0	0
11	Тема 11: Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності	2	0
12	Тема 12. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності	3	1
13	Тема 13. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття	0	2
Усього годин		52 год.	14 год.

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Поняття, предмет, метод і система права соціального забезпечення	2	2
2	Тема 2. Джерела та принципи права соціального забезпечення. Державні органи у сфері соціального	2	0
3	Тема 3. Правовідносини у сфері соціального забезпечення	0	0
4	Тема 4. Соціальні ризики у праві соціального забезпечення.	2	0
5	Тема 5. Організація загальнообов'язкового державного соціального страхування	2	0
6	Тема 6. Правове забезпечення пенсій за вислугу років	0	
7	Тема 7: Пенсії по інвалідності і в разі втрати годувальника	2	0
8	Тема 8: Призначення та виплата пенсій	1	2

9	Тема 9: Допомоги і інші соціальні послуги по соціальному страхуванню	1	0
10	Тема 10: Пільги в системі соціального забезпечення	2	0
11	Тема 11: Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності	2	0
12	Тема 12. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності	2	0
13	Тема 13. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття	2	0
Усього годин		20 год.	4 год.

8. Теми практичних занять Не передбачено навчальним планом

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Поняття, предмет, метод і система права соціального забезпечення	4	6
2	Тема 2. Джерела та принципи права соціального забезпечення. Державні органи у сфері соціального	4	10
3	Тема 3. Правовідносини у сфері соціального забезпечення	7	10
4	Тема 4. Соціальні ризики у праві соціального забезпечення.	4	8
5	Тема 5. Організація загальнообов'язкового державного соціального страхування	4	7
6	Тема 6. Правове забезпечення пенсій за вислугу років	7	10
7	Тема 7: Пенсії по інвалідності і в разі втрати годувальника	9	15
8	Тема 8: Призначення та виплата пенсій	9	10
9	Тема 9: Допомоги і інші соціальні послуги по соціальному страхуванню	9	12
10	Тема 10: Пільги в системі соціального забезпечення	2	10
11	Тема 11: Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності	5	11
12	Тема 12. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності	6	11
13	Тема 13. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття	8	12
Усього годин		78 год.	132 год.

10. Теми лабораторних занять

№ пп	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	<i>Не заплановано навчальним планом</i>	-	-

11. Завдання для самостійної роботи

1. Виникнення та розвиток права соціального забезпечення в Україні.
2. Особливості класифікації джерел права соціального забезпечення.
3. Система права соціального забезпечення й точки зору з цього приводу.
4. Міжнародні договори України як джерела права соціального забезпечення.
5. Процедурні правовідносини у праві соціального забезпечення.
6. Соціально-страхові правовідносини та їх зміст.
7. Державні органи як суб'єкти права соціального забезпечення.
8. Загальне захворювання як причина непрацездатності.
9. Поняття та підстави визнання особи безробітною.
10. Втрата годувальника як соціальний ризик.
11. Малозабезпеченість як соціальний ризик.
12. Підстави визнання особи частково безробітною.
13. Суб'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування.
14. Страхові випадки у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування в Україні.
15. Організація пенсійного страхування в Україні.
16. Організація загальнообов'язкового соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
17. Організація загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.
18. Правове регулювання пенсійного забезпечення за віком.
19. Правове регулювання пенсійного забезпечення по інвалідності.
20. Види довічних пенсій в накопичувальній пенсійній системі.
21. Загальні умови призначення пенсій в недержавній пенсійній системі.
22. Договір страхування довічної пенсії.
23. Порядок призначення і виплати пенсії державним службовцям.
24. Пенсійне забезпечення посадових осіб органів місцевого самоврядування.
25. Пенсійне забезпечення народних депутатів.
26. Пенсійне забезпечення суддів.
27. Пенсійне забезпечення науково-педагогічних працівників.
28. Субсидії на житлово-комунальні послуги.
29. Державні допомоги особам які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.
30. Порядок надання державної соціальної допомоги малозабезпеченій особі яка здійснює догляд за інвалідом.
31. Страхові послуги у зв'язку з втратою працездатності.
32. Соціальне обслуговування дітей.
33. Соціальна реабілітація інвалідів.

12. Питання для підготовки до модульного та підсумкового контролю (диференційованого заліку)

Підсумковий контроль складається з 5 тестів, які містять лише одну правильну відповідь та 3 теоретичних питань.

Приклад:

1 варіант

Тестові завдання

1. У статті 46 Конституції України передбачено право громадян на: 1. соціальне забезпечення 2. соціальний захист 3. соціальне страхування 4. соціальні допомоги

2. Метод правового регулювання соцзабезпечення – це: 1. тільки прийоми і способи визначені державою 2. сукупність специфічних прийомів і способів 3. система законів і підзаконних норм праці 4. зобов'язання сторін виконувати приписи законів

3. Соціальні виплати поділяються на такі групи: 1. допомоги та пільги 2. грошові виплати та натуральні послуги 3. пенсії та послуги 4. пільги та переваги

4. За сферою дії норми права соціального забезпечення поділяються на: 1. імперативні і диспозитивні 2. регулятивні та охоронні 3. відправні та спеціальні 4. загальнодержавні, місцеві, локальні

5. До соціально – забезпечувальних відносин належать: 1. відносини між роботодавцем і працівником 2. відносини між державними органами і застрахованими особами 3. відносини щодо надання соціальних допомог 4. відносини щодо перерахування коштів з державного бюджету цільовим фондам.

Теоретичні питання: 1. Джерела права соціального забезпечення. 2. Правовідносини в сфері соціального забезпечення: поняття, зміст, суб'єкти, об'єкти, юридичні факти. 3. Правове регулювання пенсійного забезпечення за віком.

13. Методи навчання

Методи навчання на лекціях:

- вербальний метод (лекція, дискусія тощо);
- методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

Методи навчання на практичних, семінарських заняттях:

- вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні, семінарські та лабораторні заняття);
- метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо);
- Дослідницький метод
- Пошуковий метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Право соціального забезпечення» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді усного та письмового опитування, фронтального

опитування, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проектів, творчих завдань, тощо.

- для модульного контролю у вигляді письмової відповіді, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.

- для підсумкового контролю проведення заліку (усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.).

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *модульний контроль* передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену або заліку

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення» є підсумковий контроль - диф.залік.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Рекомендоване оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти:

№	Вид навчальної діяльності здобувачів вищої освіти*	Кількість балів
1.	Реферат, есе	1-5
2.	Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач	1-5
3.	Індивідуальне завдання	1-5
4.	Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
5.	Ділова гра, практичний кейс, тощо.	1-10
6.	Участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо)	1-10
7.	Модульний контроль (для денної форми здобуття освіти)	1-20
8.	Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти оцінюються за такими критеріями:

Бали	Критерії оцінювання
90-100	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання інших галузей знань, вдало наводить приклади.
82-89	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять.
75-81	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
64-74	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, проте відповідь неповна, неглибока, містить неточності, є помилки у формулюванні понять, відчуваються складнощі в застосуванні знань при наведенні прикладів.

60-63	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
35-59	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
1-34	Здобувач вищої освіти не засвоїв програмний матеріал.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для диференційованого заліку, екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для недиференційованого заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота													Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2								Самостійна робота
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13			
2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	2	2	2	10	40	100
Модульний контроль 1 - 10							Модульний контроль 2 - 10								

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	50	100

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Житлове право» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;

- методичні вказівки до вивчення дисципліни;
- опорний конспект лекцій;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- варіанти завдань для модульного контролю;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

ЛІТЕРАТУРА

1. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16 грудня 1966 р. //Права людини (Основні міжнародно-правові документи): Зб. документів. - К.: Офіційне видання, 1989.
2. Конвенція 1952 року № 102 МОП "Про мінімальні норми соціального забезпечення": Зб. документів. - К.: Офіційне видання, 1989.
3. Європейська соціальна хартія, підписана в Туріні 18.10.1961 р. Переглянута і підписана у Страсбурзі 03.05.1996 р.: Зб. документів. - К.: Офіційне видання, 1989.
4. Угода від 13 березня 1992 року "Про гарантії громадян країн - учасниць Співдружності Незалежних Держав (СНД) у сфері пенсійного забезпечення" //http://www.rada.Kiev.ua/laws/pravo/new/
5. Угода України та Російської Федерації від 15 січня 1993 року "Про гарантії прав громадян, які працювали в районах Крайньої Півночі та в місцевостях, прирівняних до районів Крайньої Півночі" //http://www.rada.Kiev.ua/laws/pravo/new/
6. Концепція соціального забезпечення населення України від 21.12.1993 р. (ВВР. – 1994, № 6).
7. Закон України “Про пенсійне забезпечення” від 05.11.1991 р. № 1788-ХІІ (ВВР. – 1992. - № 3)
8. Закон України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” від 09.07.2003 № 1058-IV (ВВР. – 2003. - № 49 – 51. – ст. 376).
9. Закон України “Про недержавне пенсійне забезпечення” від 09.07.2003 р. - № 1069-IV (ВВР. – 2003. - № 47-48. ст. 372.).
10. Закон України “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” від 19.12.1991 р. № 2001-ХІІ (ВВР. – 1991 р. - № 16. – ст. 16).
11. Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” від 18.01.2001 р. № 2240-III (ВВР. – 2001. - № 14. – ст. 71).
12. Закон України “Про збір на обов’язкове державне пенсійне страхування” від 26.06.1997 р. № 400 (ВВР. – 1997. - № 37. – ст. 237).
13. Закон України від 8.07.2011 р. «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи».
14. Закон України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ та деяких інших осіб» від 9 квітня 1992 р.
15. Закон України від 16 грудня 1993 р. № 3723-ХІІ "Про державну службу" // ВВР. – 1993. - № 52. – Ст. 490; станом на 07 червня 2001 р. – ВВР. – 2001. - № 33. – Ст. 175.
16. Закон України від 15 липня 1999 р. № 966-ХІV "Про прожитковий мінімум" // ВВР. - № 38. - Ст. 348.
17. Закон України від 01 червня 2000 р. № 1767-III "Про пенсії за особливі заслуги перед Україною" // ВВР. – 2000. - № 35. – Ст. 289; станом на 26 грудня 2002 р. – ВВР 2003. - № 7. – Ст. 71.
18. Закон України від 18 січня 2001 р. № 2240-III "Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами зумовленими народженням та похованням" //ВВР. – 2001. - № 14. – Ст. 71; станом на 17 січня 2002 р. – ВВР. – 2002. - №. 17. – Ст. 124.
19. Закон України від 24.03.1998 р. «Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ і деяких інших осіб та їх соціальний захист»/ВВР України . – 1998. -

№40-41. ст.249.

20. Закон України від 05.02.1993 р. «Про сприяння соціальному ставленню та розвитку молоді в Україні. /ВВР України. – 1993. - №16. – ст.167.
21. Закон України від 12.12.1991 р. «Про запобігання захворювання на синдром набутого імунodefіциту (СНІД) та соціальний захист населення. / ВВР України. – 1992. - №11. – ст.152
22. Закон України “Про Основи соціальної захищеності інвалідів в Україні” від 21.03.1991 р. № 875-ХІІ (ВВР. –1991. № 21. – ст. 252).
23. Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантіях їх соціального захисту” від 22.10.1999 р. - № 3551-ХІІ (із змінами і доповненнями ВВР. – 1993. - № 45. – ст. 425).
24. Закон України “Про статус ветеранів військової служби і ветеранів органів внутрішніх справ і їх соціальний захист” від 24.03.1998 р. № 203-98- ВР (ВВР. – 2003. -№ 40-41. – ст. 249).
25. Положення про пенсійний фонд України. Затверджено Указом Президента України від 01.03.2001 р. № 121/2001 (Офіційний вісник України – 2001. - № 9. – ст. 350)
26. Правила обчислення загального трудового стажу для призначення працівників допомоги по тимчасовій непрацездатності: Затверджені постановою Кабміну України від 19.10.1998 р. (ОВУ. – 1998. - № 42. – ст. 1556).
27. Постанова Кабміну України від 06.05.2001р. № 439 “Про затвердження порядку оплати перших п’яти днів тимчасової непрацездатності” (ОВУ. – 2001. - № 20. – ст. 852).
28. Наказ МОЗ України від 13.11.2001 р. № 455 “Про затвердження Інструкції про порядок видачі документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність громадян” (ОВУ. – 2001. - № 49. – ст. 2216).
29. Закон України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми” від 22.03.2001 р. № 2334-ІІІ (ВВР. – 2001р. – № 9. – ст. 38).
30. Закон України “Про державну соціальну допомогу, особам, які не мають права на пенсію та інвалідам” від 18.05.2004 р. № 1727-ІV (ВВР. – 2004. - № 33, ст. 404).
31. Закон України “Про соціальні послуги” від 19.06.2003 № 966-ІV (ОВУ. – 2003. - № 29. – ст. 1435).
32. Закон України “Про соціальний захист дітей війни” від 18. 11.2004 р. № 2195-ІV (ОВУ. – 2004. - № 50. – ст. 3258).
33. Законодавство України “Про соціальний захист населення”. К. – 2005. 488 с. 37. Закон України “Про основи соціального захисту бездомних громадян і безпритульних дітей” від 02.06.2005 р. (ОВУ. – 2005. № 25. – ст. 1412).

Основна:

1. *Лепех С.М. Сімейне право України : навч. посіб. / С. М. Лепех; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. — Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2019. — 316 с.*
- 2.7. *Правознавство : навч. посіб. / [С. В. Дрожжина та ін.]; за ред. С. В. Дрожжиної. — 2-ге вид., стер. — К.: Знання, 2015. — 350 с. 3*
3. *Серьогін В.О. Конституційне право України : навч. посіб. / В. О. Серьогін; М-во внутр. справ України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х.: ХНУВС, 2016. — 367 с.*
4. *Скрипнюк О.В. Курс сучасного конституційного права України / О. В. Скрипнюк; Акад. прав. наук України. — Х.: Право, 2019. — 466 с.*
5. *Соціальна робота в Україні: Навч. посіб. / І.Д. Зверева, О.В. Безпалько, С.Я. Харченко та ін.; За заг. ред. І.Д. Зверевої, Г.М. Лактіонової. — К.: Наук, світ, 2017. — 341 с.*
6. *Соціальна робота: В 3 ч. / За ред. Т. Семигіної та І. Григи. — К.: Вид. дім "Києво-Могилянсь-ка академія", 2016. — Ч. І.: Основи соціальної роботи. – 229 с.*
7. *Хоптяр Ю.А. Основи правознавства : [навч. посіб.] / Ю. А. Хоптяр, В. І. Адамовський; Кам’янець-Подільс. нац. ун-т ім. І. Огієнка. — Кам’янець-Подільський: Медобори-, 2015. — 291 с.*

Допоміжна

1. Основи Законодавства України про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від 14.01.1998 р. № 16/98 (ВВР. – 1998. - № 23).
2. Демчук А.А., Надточій Б.О. Коментар до Закону України від 09.07.2003 р. “Про

загальнообов'язкове державне пенсійне страхування” № 1058-IV. (Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2006 р. № 1. – 510 с.).

3. Болотіна Н.Б. Право соціального захисту. Навч. посібник – К.. – 2006.

4. Бойко М.Д. Право соціального забезпечення. Навч. посіб. К. – 2006.

5. Зуб І.В., Мінюков П.І. і інші. Право соціального забезпечення України. Навч. пос. Видав. дім “Юридична книга” 2003. – 440 с.

6. Право соціального забезпечення: Навч. Посібник за редакцією П.Д.Пилипенка. – К.:2006. – 496.

7. Прилипко С. Солідарні засоби у соціальному забезпеченні (Право України . – 2003. - № 1. – с. 83-85).

8. Сташків Б.І. Теорія права соціального забезпечення: Навч. Посібник – К. – Знання. – 2005. – 405 с.

9. Сирота І.М. Право соціального забезпечення в Україні. Підручник. – Х. 2006. – 432 с.

10. Сивак С. Конституційні гарантії права на пенсійне забезпечення і пенсійна реформа. (Право України. – 1997. № 12).

11. Сивак С.М. Страховий стаж як пенсійний юридичний факт. (Вісник Львівського Державного уні-ту. Вип.. 36. – 2001).

12. Сташків Б.І. Допомога на поховання (Соціальний захист. – 1998. - № 3. – с. 45-52).

13. Бурак В.Д. Синчук С.М. Право соціального забезпечення. Навч. посібник – К. 2013.

14. Надточій Б. Соціальне страхування робітників України у 1929-1934 роках. (Соціальний захист. – 1999р - № 3. – с. 74).

20. Інформаційні ресурси

1. <http://www.rada.kiev.ua/> – офіційний сайт Верховної Ради України

2. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний сайт Кабінету Міністрів України

3. <http://www.mlsp.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства соціальної політики України

4. <http://www.pfu.gov.ua> – офіційний сайт Пенсійного фонду України

5. <http://nads.gov.ua> – офіційний сайт Національного агентства України з питань державної служби

6. <http://www.social.org.ua> – офіційний сайт Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України

7. <http://www.fse.gov.ua> – офіційний сайт Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності

8. <http://www.ispf.gov.ua> – офіційний сайт Фонду соціального захисту інвалідів

9. <http://www.president.gov.ua> – офіційний сайт Президента України

10. <http://www.dcz.gov.ua> – офіційний сайт Державної служби зайнятості України

11. <http://www.naiou.kiev.ua> – сайт Національної академії внутрішніх справ України

12. <http://www.nau.kiev.ua> – Нормативні акти України